

دیپلماسی اقتصادی ایران در افغانستان و مدیریت اختلافات آبی دو کشور

مقاله «دیپلماسی اقتصادی ایران در افغانستان و مدیریت اختلافات آبی دو کشور» نوشته وحید سینایی (دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) و جواد جمالی (دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) در فصلنامه شماره ۲۸ مطالعات راهبردی سیاستگذاری عمومی ویژه پاییز ۹۷ به چاپ رسیده است.

ایران و افغانستان طی قرون متمادی با حضور در یک بستر تمدنی و جغرافیایی مشترک، تقریباً نوعی همسایگی مسالمت‌آمیز را تجربه کرده‌اند. البته این قرابت سرزمینی به‌علاوه برخی علل دیگر، زمینه‌ساز اختلاف بویژه بر سر میزان بهره‌برداری از آب رودخانه‌های مشترک شده است. طرفین تاکنون برای مدیریت اختلافات به روش‌های مختلف متوسل شده‌اند اما نتیجه‌ی مشخصی در پی نداشته است. این مقاله با هدف تبیین و معرفی دیپلماسی اقتصادی به عنوان یک عنصر مشترک منفعت‌محور و سودآور و یک اهرم مؤثر در مدیریت اختلافات آبی دو کشور ارائه می‌شود. در این راستا، با بهره‌گیری از روش کیفی (تبیین و تحلیل)، سنجش این فرضیه که وابستگی متقابل اقتصاد و تجارت افغانستان و ایران و وجود ظرفیت‌ها و مزیت‌های مکمل اقتصادی، فرصت جلب همکاری طرف افغان برای مدیریت اختلافات آبی را فراهم می‌سازد، صورت می‌گیرد. در این پژوهش، با تأکید بر محوریت دیپلماسی اقتصادی در سیاست خارجی ج.ا.ایران در افغانستان، یافته‌هایی چون صادرات متقابل، ترانزیت کالا، صادرات برق و فناوری آبیاری مکانیزه به افغانستان و تبادل فراورده‌های نفتی با آب، بیان شده است که بر این اساس، گسترش و تعمیق وابستگی تجاری، مالی و سرمایه‌گذاری، می‌تواند طرفین را برای دستیابی به راه حل منصفانه برای بهره‌برداری از آب‌های مشترک، ترغیب و متقاعد سازد.

برای دریافت و مطالعه متن کامل این مقاله از لینک دانلود زیر استفاده کنید.